

ninger, som producenten af det færdige produkt har givet.

Efter lovforslaget fritages producenten endvidere for ansvar, hvis skaden skyldes en defekt, der ikke på nogen måde kunne være opdaget på det tidspunkt, da produktet blev bragt i omsætning – de såkaldte *udviklingsskader*. Først på et senere tidspunkt bliver det på grund af udviklingen i den videnskabelige og tekniske viden muligt at konstatere, at det produkt, som man antog var helt ufarligt, faktisk er defekt. Ansvarsfrihed ved udviklingsskader er i overensstemmelse med direktivets artikel 7.

Efter bestemmelsen i direktivets artikel 15 litra b, kan den enkelte medlemsstat undlade at medtage ansvarsfritagelsen for udviklingsskader. På denne baggrund er det overvejet, om ansvar for udviklingsskader bør inddrages under loven. Som anført ovenfor under punkt 1.2. har formålet med EF-direktivet bl.a. været at sikre, at der bliver gennemført ensartede regler i medlemsstaterne for at undgå konkurrenceforvridning landene i mellem.

På baggrund af forhandlingerne om direktivets udformning kan det ikke på nuværende tidspunkt afgøres, om der er medlemsstater, der vil inddrage udviklingsskaderne. Justitsministeriet har ikke allerede af den grund medtaget regler om ansvar for disse skader i det foreliggende forslag.

3.3. Kredsen af ansvarlige

Direktivets artikel 3 og lovforslagets § 4 angiver den kreds, der efter direktivet og dermed lovforslaget er objektivt ansvarlig for produktskader. Begrebet *producent*, således som det er fastlagt i artikel 3, kan naturligt opdeles i to grupper. Dels de producenter, der direkte har deltaget i fremstillingsprocessen, dels visse leverandører.

Efter direktivet og lovforslaget er det ikke alene producenten af det færdige produkt, der er ansvarlig for en produktskade. Også producenten af en råvare eller af et delprodukt er ansvarlig for en produktskade, som skyldes en defekt ved den pågældendes produkt.

Med henblik på at sikre forbrugers retsstilling i de situationer, hvor det kan være umuligt eller i øvrigt forbundet med store vanskeligheder at gøre den egentlige producent ansvarlig, er der i lovforslaget fastsat regler, hvorefter visse leverandører bliver ansvarlige som »producent«. Dette gælder således enhver person, der ved at anbringe sit navn, varemærke eller andet kendetegn på produktet, udgiver sig for dets producent. Endvidere bliver importøren af et produkt fra et tredjeland til

EF også betragtet som producent. I de tilfælde, hvor skadelidte ikke kan konstatere, hvem der har produceret produktet, eller for så vidt angår produkter produceret uden for EF, hvem der har indført dette i EF, anses endvidere enhver, der har deltaget i omsætningen af produktet, som dets producent. Dette gælder dog ikke, hvis den pågældende inden rimelig tid oplyser skadelidte om, hvem der er producent eller tidligere leverandør af produktet. I de tilfælde, hvor produktet er importeret til EF, vil det ikke være tilstrækkeligt at oplyse skadelidte om producenten i et tredjeland, idet skadelidte her skal have oplysning om, hvem der er EF-importøren eller tidligere leverandør i EF. Baggrunden herfor er ønsket om at sikre skadelidte mulighed for at gennemføre et eventuelt erstatningskrav i EF. Dette får særlig betydning, når EF-domskonventionen træder i kraft. Se herom nærmere nedenfor under punkt 5.

3.4. Det indbyrdes forhold mellem flere ansvarlige

Efter direktivets art. 5 hæfter flere producenter, der er ansvarlige for samme skade, solidarisk overfor skadelidte. Efter artikel 8, stk. 1, nedsættes producentens ansvar ikke, når skaden er forårsaget af en defekt ved et produkt i forening med tredjemands adfærd.

Det er i overensstemmelse med dansk rets almindelige regler, at flere skadevoldere hæfter solidarisk overfor skadelidte for et opstået erstatningsansvar. Der er efter dansk ret ikke behov for at sondre mellem tilfælde, hvor flere producenter sammen er ansvarlige for en produktskade og situationer, hvor skaden skyldes en producents adfærd i forening med tredjemand. I lovforslaget er der alene medtaget en bestemmelse om, at flere ansvarlige efter loven hæfter solidarisk for erstatningskrav, idet det kun er fundet muligt at regulere den efterfølgende fordeling af erstatningsansvaret i denne situation.

Den nærmere regulering af den indbyrdes fordeling af ansvaret mellem flere skadevoldere overlades efter direktivet til det enkelte medlemsland. Justitsministeriet har i lovforslagets § 12 foreslået en særlig regel om regres mellem flere ansvarlige efter lovforslagets § 4. Efter forslagens § 12, stk. 2, skal der ved fordelingen af ansvaret mellem flere producenter jfr. forslagens § 4, stk. 1, som udgangspunkt lægges vægt på den enkelte producents anledning til og mulighed for at undgå defekten samt forsikringsmuligheder. Efter forslagens § 12, stk. 3, har en leverandør som udgangspunkt ret til fuld